

Číslo protokolu:

Rok: 2013

PROTOKOL O PRŮBĚHU STÁTNI RIGORÓZNÍ ZKOUŠKY

konané dne 14. 11. 2013

Jméno a příjmení, titul: Jiří Pergler, Mgr.

Datum narození: 24. 12. 1987

Místo narození: Praha

Studijní program: Filologie

Studijní obor: Český jazyk a literatura – český jazyk

Vysokoškolské studium ukončeno na VŠ/fakultě: FFUK

Datum ukončení: 18. 6. 2013

Název rigorózní práce: Distribuce a funkční využití stč. reflexiva „sě“
.....
.....

Uznaná DP obhájená 17.6.2013

Posuzovatelé rigorózní práce:

1. Doc. MRSJAM FRIEDOVÁ, Ph.D.

2.

Diplomová práce byla uznána jako
práce rigorózní.

Přihláška k obhajobě rigorózní práce a závěrečné státní rigorózní zkoušce

Jméno a příjmení: JIŘÍ PERGLER roz.:
Narozen/a: 24. 12. 1987 v: Praha okres: PRAHA
Trvalé bydliště: KOZMÍKOVÁ 1101/4, PRAHA 10
PŠČ: 102 00 Telefon: 728040855
E-mail: JI.PERG@SEZNAM.CZ

Prospěl/a

Neprospěl/a

Posudky: viz přílohy

Studijní obor: ČESKÝ JAZYK

Název rigorózní práce v jazyce práce:

DISTRIBUCE A FUNKČNÍ VYUŽITÍ STAROČESKÉHO REFLEXIVA „SE“
(ŽÁDOST O UZNÁNÍ DP JAKO PRÁCE RIGORÓZNÍ)

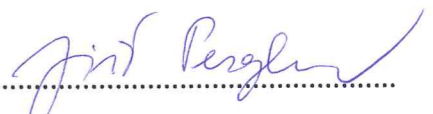
Název rigorózní práce v anglickém jazyce:

DISTRIBUTION AND FUNCTIONS OF THE REFLEXIVE MORPHEME „SE“ IN OLD
CZECH

Termín konání SRZK: LISTOPAD 2013

Termín: řádný – 1. reprobace *

V Praze dne 28. 8. 2013

.....
podpis studenta/studentky

Přihlášku ke státní rigorózní zkoušce odevzdejte na příslušnou katedru/ústav spolu se dvěma
tištěnými exempláři rigorózní práce vázaných v tvrdých deskách a v elektronické podobě.

V Praze dne 14. 11. 2013

.....
předseda státní rigorózní komise

* nehodící se škrtněte

Ústav obecné lingvistiky

výklad, že pozornost se neupírá k *sám* jako odkazujícím na objektový patiens (tj. na roli), ale pouze na subject (tj. na gramatickou funkci, sémanticky agens a patiens v jednom), z čehož by plynula shoda se subjektem, ale nevypovídá to nutně nic o syntaktické kategorii samotného *sě*.

- Jak bychom si mohli v rámci předloženého analytického přístupu vysvětlit „expanzi reflexiv“ (Němec), tj. pronikání morfému *sě* i ke slovesům, která jsou a priori intransitivní, a tudíž u nich nemůže jít o prostou ztrátu tranzitivnosti tím, že se reflexivizují? Tento vývoj jistě nebyla jen náhoda nebo „chyba“ a bylo by zajímavé a užitečné zamyslet se nad tím, jak by se doložená expanze dala motivovat. Tato otázka je vlastně reakcí na tvrzení na str. 72, že u původních intransitiv nejde o spontánní funkci *sě*; zdá se mi, že ve skutečnosti se nabízí poněkud sofistikovanější formulace vztahu obou typů sloves (původně tranzitivních a původně netranzitivních).
- Dalo by se uvažovat o tom, že *dieti sě* je na pomezí spontánní a deagentivní funkce? Vzhledem k významu nereflexivního *dieti* „dělat něco někomu“ se taková interpretace aspoň v principu také nabízí.

Práce je napsána přehledně, autor postupuje velmi metodicky a v průběhu celé práce neztrácí ze zřetele základní hypotézu, kterou svoje bádání zarámoval. Text je opatřen bohatým a smysluplným poznámkovým aparátem, i když některé poznámky pod čarou jsou natolik závažné pro autorovu argumentaci, že mohly být spíše zapracovány do hlavního textu. Bibliografie svým rozsahem i volbou jednotlivých položek více než odpovídá požadavům kladeným na diplomový výzkum, vhodně kombinuje domácí i zahraniční zdroje a také příspěvky deskriptivní i teoretické.

Celkově touto prací autor prokázal badatelskou úroveň, která zcela odpovídá nárokům kladeným na rigorózní řízení, jak po stránce formální, tak obsahové. Jako podklad pro rigorózní řízení ji proto bez výhrad doporučuji.

Doc. Mířjam Friedová, Ph.D.
Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
Ústav obecné lingvistiky

Praha, 30. září 2013

Ústav obecné lingvistiky

HODNOCENÍ RIGORÓZNÍ PRÁCE

Distribuce a funkční využití staročeského reflexiva „sě“ Bc. Jiří Pergler

Předložená rigorózní (původně diplomová) práce je vůbec prvním systematicky pojatým pokusem o popis tří gramatických kontextů pro používání morfému *sě* ve staré češtině. Ze širokého spektra jeho možných funkcí se autor zaměřil na ta užití, která nejzřetelněji zapadají do obecné hypotézy o postupné gramatikalizaci tohoto reflexivního morfému, jež předpokládá vývoj od plnohodnotného reflexivního zájmena směrem ke gramatické částici.

Práce je rozčleněna do osmi kapitol, které čtenáře vedou v promyšleném sledu od současného stavu vědění, jak je prezentováno v české lingvistické literatuře, přes popis metody sběru dat i povahy jazykového materiálu, k analýze jednotlivých funkcí a nakonec k formulaci nejen obecných závěrů o zkoumaných jevech, ale také výhledů směrem k dalšímu možnému výzkumu. Hlavní přínos lze shrnout do několika rovin. (i) Kritická reflexe relevantní literatury k danému tématu nejenže ukazuje autorovu schopnost orientovat se v materiálově bohaté, ale také velmi spletité a teoreticky nesnadno uchopitelné literatuře, ale zároveň představuje užitečný zdroj přehledně utříděných informací pro kohokoli, kdo by se tématu věnoval. (ii) Byť jde o práci primárně deskriptivní, je ukotvena v současných teoretických přístupech a je založena na velmi jemné analýze, citlivé k detailu, včetně důsledného rozlišování kritérií relevantních pro starou češtinu v kontrastu ke kritériím platným pro češtinu novou. (iii) Analýza materiálu vede k řadě nových pozorování a empiricky pečlivě doložených závěrů v oblasti, která sice dlouhodobě přitahuje pozornost lingvistů, ale zatím nebyla uchopena tak celostním a systematickým způsobem, jak k věci přistoupil autor této diplomové práce, a už vůbec ne v diachronní perspektivě. Tady stojí za vyzdvižení zejména úloha jednotlivých faktorů, které autor identifikoval jako podstatné pro určování prototypických realizací jednotlivých funkcí (vid, životnost podmětu, osoba a případně číslo podmětového referentu, jakož i šíře časů/způsobů), a jejich souhra při profilování jednotlivých funkcí.

Výsledný text nabízí řadu zajímavých interpretací a nových souvislostí, ale místy mohl jít autor ještě o něco dále a dotáhnout některé analytické argumenty. Následující poznámky se týkají právě takových otázek, které nabízejí podněty k dalšímu přemýšlení a propracování některých detailů:

- Odkazování k doplňkové kongruenci u výrazu *sám* pro účely hodnocení, zda jde o *sě* v platnosti zájmena, nebo už nezájmenné užití, je asi méně průkazné, než se tradičně přijímá (jak ostatně autor také připouští). Nejednoznačnost příkladů č. 53-54 (str. 55) naznačuje, že rozlišení, kdy se odkazuje k patientu/objektu vs agentu/subjektu, je ve staré češtině ještě méně zřetelné než v češtině nové. Analýza na str. 58 podporuje spíš

Ústní zkouška z předmětu:

Průběh:

1) Samizace a reflexivizace.

prospěl/a/neprospěla

Datum zkoušky: 14. 11. 2013

Podpis zkoušejícího

čeština v komunikaci

Ústní zkouška z předmětu:

Průběh:

1) Kestifikace, sklonobitnost a koncept minimalizace
indikace.

prospěl/a/neprospěla

Datum zkoušky: 14. 11. 2013

Podpis zkoušejícího

obecná jazykověda

Ústní zkouška z předmětu:

Průběh:

1) Teorie gramatikobitnosti

prospěl/a/neprospěla

Datum zkoušky: 14. 11. 2013

Podpis zkoušejícího

Ústní zkouška z předmětu:

Průběh:

prospěl/a/neprospěla

Datum zkoušky:

Podpis zkoušejícího

Ústní zkouška z předmětu:

Průběh:

prospěl/a/neprospěla

Datum zkoušky:

Podpis zkoušejícího

Celkové hodnocení státní rigorózní zkoušky (vyplní předseda státní rigorózní komise)

Prospěl/a

Neprospěl/a

Na základě vykonané státní rigorózní zkoušky ve studijním oboru:

ČESKÝ JAZYK

přiznává se podle zákona č. 111/98 Sb. o vysokých školách titul doktora filozofie (PhDr.)

Předseda státní rigorózní komise

PROF. PHDr. PETR MAREŠ, CSc.

P. Mareš

Členové státní rigorózní komise

Doc. MĀRJAM FRIEDOVÁ, Ph.D.

M. Friedová

PhDr. ROBERT PĀTTMANN, Ph.D.

R. Pittmann

Doc. PhDr. JIRÍ REJZEK, Ph.D.

J. Rejek

V Praze dne 14. 11. 2013

děkan fakulty

předseda státní rigorózní komise